

بسم الله الرحمن الرحيم

اللهم صل على محمد و آل محمد و عجل فرجه

آزمون کتاب روشهای تدبر ادبی ۱

با سلام و خدا قوت خدمت قرآن پژوهان عزیز

ان شاء الله شرکت در دوره روشهای تدبر ادبی ۱ ما را از برکات مبین بودن قرآن بهره مند کرده و زبان عربی قرآن را که همان زبان فطرت است بیش از پیش در ما زنده و بیدار کرده باشد.

همانطور که مستحضری در انتهای هر دوره لازم است میزان یادگیری افراد مورد ارزیابی قرار گیرد تا پس از شناسایی نقاط ضعف و قوت، بتوان برای اصلاح و ارتقای آن برنامه ریزی کرد. جدول زیر، دربردارنده شاخص های ارزیابی تدبر ادبی ۱ می باشد.

شاخص ها
در قرآن خواندن تغییر موضوع، تغییر مخاطب و متکلم و تغییر موقعیت مورد توجه قرار گیرد.
حدود کلام های سوره را شناخته و مبتنی بر آن گزاره های کلی اما دقیقی را در خصوص موضوعات سوره و روابط آنها استخراج نماید.
حدود اسنادهای یک کلام، نوع و روابط آنها را تشخیص داده و بر این اساس بتواند دقت خود در بیان موضوعات سوره و فهم کلامهای یک متن و دریافت خود از غرض سوره را ارتقا دهد.
متعلقات اسنادها و روابط آنها را تشخیص داده و بر این اساس بتواند دقت خود در بیان موضوعات و بیان غرض ارتقا دهد.

ممکن است شما در خلال دروس کتاب به ویژه درس پایانی (تمرین مربوط به سوره مبارکه عنکبوت) توانسته باشید موارد فوق را احراز نمایید؛ در این صورت، همین کفایت می کند؛ لیکن ممکن است تمایل به ارزیابی خود در یک سوره دیگر و دریافت بازخورد از بیرون داشته باشید، در این صورت می توانید در آزمون زیر شرکت نمایید.

۱- در این مطالعه بنا داریم با محوریت ادبیات سوره مبارکه مریم، در آیات آن تدبر نماییم. همانطور که می دانید تدبر ادبی از روشهای ارتقای و نه ابتدایی در تدبر یک سوره هست. از این رو شایسته است ابتدا مخاطب در سوره تدبر نموده و نگاهی هرچند مختصر به غرض سوره داشته باشد و سپس به کمک روشهای تدبر ادبی دریافت خود را از غرض سوره ارتقا بخشد.

از رو برای آشنایی با فضای کلی سوره مبارکه مریم ابتدا ابتدا بیان آیات سوره را از تفسیر المیزان مطالعه نمایید و پس از آن یک دور سوره را مرور نموده تا خود به دریافتی از غرض سوره (بر اساس آیات کلیدی یا ...) برسید . دریافت اولیه خود از غرض سوره را در این قسمت ثبت نمایید:

.....

.....

.....

.....

۲- در فضای ابتدایی سوره یعنی آیات ۱ تا ۶۵ موارد زیر را دنبال کنید:

- یک دور این آیات را با توجه به سیر موضوعات مرور کرده و بر اساس تغییر موضوع، حدود کلام ها و فصل یا فصول را تعیین کنید؛
- با توجه به اینکه اغلب آیات این فضا به بیان ماجراهایی از انبیا اختصاص دارد، یک بار دیگر با توجه به تغییر موقعیت در داستان، آیات ۱ تا ۶۶ را مرور کرده و در صورت لزوم حدود کلام ها را به کمک آن دقیق تر نمایید؛
- آیات ۴۱ تا ۵۰ را مطالعه کنید. ابتدا سطوح متکلم و مخاطب را در این بخش تعیین کرده، سپس برای هر لایه، غرضی در راستای غرض سوره بنویسید.
- در نهایت حدود هر کلام و فصل یا فصول به همراه موضوع آنها را مشخص کنید و ترجیحا در قالب نمودار نمایش دهید. (نمونه چنین نموداری را می توانید از درس آخر تدبر ادبی مشاهده نمایید)

۳- با توجه به محدوده هر کلام در سؤال قبل بار دیگر آیات ۱ تا ۱۵ را بازخوانی نموده و موارد زیر را دنبال کنید:

- حدود اسنادهای هر کلام را تعیین کنید؛
- نوع اسنادهای هر کلام را تعیین کنید؛
- رابطه بین اسنادهای هر کلام را تعیین کنید؛
- در نهایت با توجه به موارد فوق ریز موضوعات درون هر کلام را تعیین نموده و ترجیحا در قالب نمودار نمایش دهید (نمونه چنین نموداری را می توانید از درس آخر تدبر ادبی مشاهده نمایید)
- با توجه به یافته های این سؤال در صورت لزوم اصلاحات لازم را در موضوعات کلام ها اعمال نمایید.

۴- بار دیگر آیات ۱ تا ۱۵ سوره را بازخوانی نموده و موارد زیر را دنبال نمایید:

- قیود موجود در هر کلام را تعیین نمایید؛
- با توجه به کارکرد هر قید روابط بین آنها را مورد دقت قرار دهید؛
- نقشهای موجود در کلام ها ترجیحا در قالب نمودار نمایش دهید (نمونه چنین نموداری را می توانید از درس آخر تدبر ادبی مشاهده نمایید)
- با توجه به یافته های این سؤال باردیگر موضوعات کلام ها و ریز موضوعات را بررسی کرده و در صورت نیاز اصلاحات لازم را در آنها انجام دهید.